

Het Rijke Vlijmense Wielerleven

De Zwaluw die een Vlijmense lente bracht!

Tegenwoordig fietsen er meer vrouwen dan mannen uit Vlijmen in de wielervedstetie. Maar zo'n veertig jaar geleden was dat heel anders. Toen kwam het vrouwenwielrennen in Nederland pas net op gang.

1978, Heerenveen, Batavus Zomerrace: V.l.n.r. Anne Riemersma, Heleen Hage, Mieke Havik, Wil Buitelaar, Corrie Oosterwaal, Cary Peterson (USA), Keetie Hage, Petra de Bruin, Geertje Ruijs en Leontien van Lienden. De latere winnares zit in het wiel van Corrie, die zeventiende zal worden. (Archief Corrie Oosterwaal)

Vrouwen in de bocht.

Wie vroeger naar het Nederlands Kampioenschap ging en het programmaboekje opensloeg, zag in iedere categorie wel renners uit Vlijmen in de deelnemerslijst staan. De laatste jaren is dit helaas niet het geval. Goed, bij de Elite (Profs) komen we nog steeds Lars Boom tegen, en mogen we misschien ook Jeroen Boelen (Drunen) nog meetellen, maar in de andere categorieën is het armoe troef. Met als uitzondering de Vrouwen! Hier wordt Vlijmen al sinds jaar en dag vertegenwoordigd door Linda van Rijen en Lotte van Hoek, terwijl we ook Mascha Pijnenborgh (Drunen) nog zouden kunnen meetellen.

Het vrouwenwielrennen kwam pas laat op gang. In 1958 werd door de UCI het eerste officiële Wereldkampioenschap voor vrouwen georganiseerd. In Nederland haakte de KNWU nog weer later aan: in 1964 kregen de eerste vrouwen een licentie en in 1965 was op Zandvoort het eerste Nederlandse

*Jannie Jonkers , de eerste vrouw met
licentie bij wielerverclub de
Zwaluw(part.coll.)*

Kampioenschap op de weg, dat gewonnen werd door Ineke van IJken uit Baarn. Jannie Jonkers was het eerste koersende vrouwelijke lid van wielclub de Zwaluw. Gamerense Jannie was een aantal keren kort bij een Nederlandse titel, maar stuitte telkens op een van de fietsende zusjes Hage uit Sint Maartensdijk.

Corrie Oosterwaal (1951) De eerste Vlijmense Wereldkampioen

*Ronde van Vlijmen 1974: Moeder Oosterwaal kijkt waar Corrie zit.
(Archief Corrie Oosterwaal)*

Wat later fietste er in deze beginjaren van het vrouwenwielrennen ook een Vlijmense renster mee. Corrie Oosterwaal koerste van 1967 tot 1988, en had in deze jaren op te boksen tegen wereldtoppers als Keetie Hage, Tineke Fopma, Petra de Bruin, Mieke Havik, Anne Riemersma en Mini Brinkhoff. Omdat zij haar koersen reed in de tweede periode van hoogtijdagen van het Vlijmense (mannen-) wielrennen vielen haar toch niet geringe prestaties daardoor minder op. Op een fiets (een rode Magneet) van haar broer Rini, die ook korte tijd koerste, begon ze wat rondom Vlijmen

*Ronde van Vlijmen 1977: Corrie dokkert over de Vlijmense keitjes.
(Archief Corrie Oosterwaal)*

te rijden. Eerst nog 's avonds laat als het al wat donker begon te worden, omdat men in Vlijmen een meisje op een koersfiets misschien wel wat vreemd zou vinden. Maar dat viel in een wielerdorp als Vlijmen reuze mee en al gauw beviel het racefietsen zo goed, dat zij in 1967 begon na te denken over het aanvragen van een licentie. Daarvoor ging ze eerst nog wel op tweede pinksterdag met de bus (indertijd de Alad) naar een wielervedstrijd voor vrouwen in Werkendam om te kijken of dat vrouwenwielrennen toch echt wel wat voor haar was. Als

*De sterkste vrouwenwielploeg van 1979:
Staande v.l.n.r. Ria Visser, Els van Leeuwen, Corrie Oosterwaal,
Monique Kaufmann, Keetie Hage, Dimphy Westdorp, Heleen Hage,
Marion Bax, Nico Been.
Zittend v.l.n.r. Bella Hage, Rien de Roon, Betsy van de Akker, Nel
Streef. Anne Riemersma. (Archief Corrie Oosterwaal)*

zeventienjarige zonder rijbewijs en vervoer, werden de eerste jaren slechts een paar wedstrijden per seizoen gekoerst. Pas vanaf 1974 kon ze wat regelmatigere wedstrijden gaan rijden. In dat jaar startte ze ook voor de eerste keer in het 'eigen' Vlijmen. In een Frisol shirt gekregen van Wies Nicols, die haar ook van trainingsadviezen voorzag en die op zaterdag in de polder bij Rosmalen een eigen ploegje vrouwen trainde.

1978, Le Havre (Frankrijk): Corrie op pad met de Nederlandse selectieploeg. V.l.n.r. Petra de Bruin, Marion Bik, Mini Brinkhoff, Corrie Oosterwaal en Anne Riemersma. (Archief Corrie Oosterwaal)

De huidige lichting vrouwen klaagt weleens over te weinig belangstelling en verdiensten, maar nogal wat professionele damesrensters van nu kunnen leven van het wielrennen en verdienen een aardige boterham. Dat was in de jaren zeventig-tachtig wel anders. Iets te verdienen was er amper, het waren meestal premies in natura: praktische zaken als een tube, panty's of een spiegeltje. Premies van Dfl. 2,50 waren geen uitzondering. En er was wel wat sponsoring, maar dat had niet veel om het lijf. Corrie vertelt

lachend: "We moesten eens twee dagen na elkaar koersen, maar de tweede dag was mijn koersbroek na het wassen nog nat. Die werd dus op weg naar de koers maar buiten de auto gehangen om zo te

drogen." Het plezier was er niet minder om en Corrie kijkt met genoegen op haar wielercarrière terug. Het vrouwenwielrennen is sterk geëvolueerd en tegenwoordig zeker het aankijken waard. In haar tijd werd er beslist minder hard gekoerst, maar ze denkt dat het toen wel gezelliger was. Een veelwinnaar was zij niet, ze was te bang aangelegd om goed tussen de wielen te kunnen rijden. Ook kwam zij wat sprintsnelheid te kort. Als er in Nederland niet te koersen viel, werd er met een aantal dames naar België gereden. In 1977 wist zij in het Waalse Beyne-Heusay voor het eerst een koers winnend af te sluiten. En de minste deelnemsters werden verwezen naar de andere ereplaatsen: vijfde werd de meervoudig oud-wereldkampioene Yvonne Reijnders. Twee weken later won ze opnieuw een wedstrijd in België, ditmaal nadat ze met tweeën een ronde voorsprong hadden genomen en ze haar metgezelle in de sprint versloeg. Op het Nederlands wegkampioenschap zette ze een mooie reeks neer: 1971 zesentwintigste, 1972 zeventiende, 1973 dertiende, 1974 twintigste, 1976 tiende, 1978 dertiende, 1980 tiende, 1981 achtste, 1982 drieëntwintigste en in 1985 drieëndertigste. Met als gevolg, dat Corrie een aantal keren werd uitgenodigd om met de Nationale selectie aan een etappewedstrijd in Le Havre (Frankrijk) deel te nemen. Haar beste prestatie leverde ze hier in 1982, toen ze in de eindstand zesde werd. Winnares was de Franse Jeannie Longo, de meervoudig Wereld- en Olympisch kampioene, die tot afgelopen jaar nog koerste (54 jaar oud en nog altijd meedingend om de titels) en later nogal eens in de clinch lag met Leontien van Moorsel.

1975: Corrie op de sponsorfoto met de vrouw, die nooit verloor in Vlijmen: zesvoudig Wereldkampioene Keetie Hage (Part.coll.)

In die jaren heerste echter nog de eerste Nederlandse wereldkampioene Keetie Hage (later van Oosten-Hage). Corrie reed een aantal jaren in de zelfde ploeg als Keetie en was dus haar teamgenote. Opvallend genoeg wist Corrie in deze jaren in de Ronde van Vlijmen nooit tot een klassering te komen. De overmacht van Keetie was dusdanig, dat zij op vijf starts in Vlijmen nooit verloor. Alle vijf keren werd er door haar gewonnen, in 1966, 1967 en 1968 op de Vliedberg en in 1974

en 1977 in de klassieke Ronde van Vlijmen.

Pas in 1987 behaalde Corrie haar eerste uitslag in een Ronde van Vlijmen. Het werd meteen een overwinning, die ook nog goed was voor een Nederlandse Kampioenstrui.

Want de wedstrijd in Vlijmen betrof het Open Nederlands Kampioenschap voor Trimmers.

Haar mooiste titel behaalde Corrie echter in Oostenrijk. In 1981 was ze onderweg met Gerda Obbing door Zwitserland en Duitsland, toen na winst van Corrie in een wedstrijd in het Duitse Herford, besloten werd meteen maar door te rijden naar Sankt Johann (in Tirol) in Oostenrijk om deel te nemen aan het Open Wereldkampioenschap.

WK St Johann: Al zeiknat nog voordat het startschot is gevallen. Corrie kijkt niet echt vrolijk. (Archief Corrie Oosterwaal)

WK St Johann: De eerste meters in het WK. Het stortregent. (Archief Corrie Oosterwaal)

WK St Johann: De beslissende ontsnapping. Corrie op kop. (Archief Corrie Oosterwaal)

WK St Johann: In een lange eindsprint laat Corrie er geen twijfel over bestaan: zij is de sterkste! (Archief Corrie Oosterwaal)

WK St Johann: Corrie is totaal verregend en ook de bloemen laten hun kopjes hangen, maar de Wereldtitel is binnen! (Archief Corrie Oosterwaal)

WK St Johann: SiegerEhrung. Het Wilhelmus klinkt voor Corrie en de Nationale Driekleur wordt gehesen. (Archief Corrie Oosterwaal)

WK St Johann: Ook de bokaal mag er zijn. Is zeker een paraplubak geworden, Corrie? (Archief Corrie Oosterwaal)

Onder erbarmelijke, maar wel echt Nederlandse omstandigheden (het was koud en regende van start tot finish) wist Corrie halfkoers met twee andere rensters (een Zwitserse en een Oostenrijkse) te ontsnappen uit het peloton. De drie bleven voorop, waarna Corrie zich in een lange eindsprint niet liet verschalken en aldus de wereldtitel voor zich opeiste. Pas in 2003 zou een andere Vlijmensaar, Lars Boom dit haar nadoen.

Tegenwoordig fietst Corrie nog regelmatig. Een aantal oud-mede-wielrensters, zoals Ineke en Betsy van IJken, Gerrie van den Berg, Anja Kersten, Hennie Top en Nel Streef treft ze nog twee, drie keer per jaar. In het voorjaar is ze nog met een aantal naar Zuid-Afrika geweest om deel te nemen aan de Cape Argus, met veertigduizend deelnemers de grootste toertocht ter wereld. Nee de racefiets gaat voorlopig nog niet aan de wilgen!

Foto's en knipsels uit de Vlijmscherper maken de herinneringen van Vlijmens 'eigen' wielrenster weer levend. (Foto Ad van Kessel)

De racefiets is niet weg te denken uit Corrie's leven. Die ziet er trouwens nu wel iets anders uit dan haar eerste 'rode Magneet'! (Foto Ad van Kessel)

Bronnen :

- Stadsarchief 's-Hertogenbosch, Brabants Dagblad.
- Wielersport.
- De Vlijmscherper.
- Wielerrevue.
- Een eeuw Nederlandse Wielersport, 1980, Wim van Eyle.
- Wiel aan Wiel, 1965, Piet Maaskant.
- De Nederlandse Vrouwenwielergeschiedenis t/m het jaar 2011, 2011, Bap van Breenen.
- Archief Corrie Oosterwaal.
- Foto's Ad van Kessel.

© 2012, Ben Libregts.